

[Jes Lunde]

studeret alle papirerne utrolig nøje, og vi må konstatere, at fordi børnefamilieydelsen er en negativ indtægt på udgiftsbudgettet, er der ikke noget at komme efter som forligspartner. Det er ikke omfattet af det forlig, vi lavede i 1990 om regulering af overførselsindkomsterne. Hvis det havde været det, havde vi nedlagt veto imod, at man nu gik på spækhuggeri her, men vi må erkende, at vi ikke har nogen mulighed for at nedlægge veto, fordi det ikke var opført på den kontoplan over de ordninger, som det forlig omfattede. Men det ændrer ikke ved, at vi synes, det er en forkert politik, at partierne nu går ind og flår i overførselsindkomsterne.

Vi er også kritiske over for, at man har lagt op til så store privatiseringer, som det er tilfældet i dette finanslovsforslag. Der kan da være nogle af dem, som vil vise sig fornuftige i praksis – SF er ikke ortodoks på dette område, og man vil også se, at vi i Finansudvalget tit accepterer, når der sælges ud af statslige ejendomme, som ikke tjener noget formål mere – men vi er stærkt kritiske over for, at man sælger ud af aktierne i veldrevne statsvirksomheder, sådan at man svækker disse virksomheders muligheder for at fungere videre på en god måde. Det gælder f.eks., når man på Datacentralens område sælger 50 pct. af aktierne i driftsenheden. Så føler vi, at man skader driften af en offentlig virksomhed. Det gælder tilsvarende, når man trækker meget store kapitalbeløb ud af lufthavnen, så den også bliver sværere at drive på en rimelig måde.

Vi kan altså ikke stemme for disse forslag generelt, og vi vil stemme imod, når der skal udmøntes et så stort beløb som 2,5 mia. kr., uden at det er specificeret for os, hvad det er for nogle ting, der ender med at blive privatiseret.

SF har jo selv stillet en række ændringsforslag for at rette op på forholdene og vise, at man kan komme langt videre. Summen af vore ændringsforslag er, at vi viser, hvordan man med præcise ændringer kan få en meget større effekt imod arbejdsløsheden. Vi viser, at man kan nedbringe arbejdsløsheden med 60.000 i 1993, hvis der er vilje til at stemme for vore ændringsforslag.

Så skulle man tro, at det var noget, som de andre partier kunne argumentere for var fordelagtigt dyrt, men det er faktisk ikke tilfældet.

Sådan som de er sammensat – og det skal jeg komme tilbage til om et øjeblik – er det faktisk en billig måde at gøre det på, fordi vi i høj grad bygger på, at vi gør de passive dagpenge aktive. Derfor kan vi gennemføre så stor en effekt som 60.000, uden at det går ud over statsfinanserne. De bliver tværtimod bedre med et par milliarder kroner, og det, der sker med betalingsbalancen, er også minimalt. Der er tale om et fald i overskuddet på 2-3 mia. kr., og det er jo meget lidt, når henses til, at overskudsniveauet er på omkring 25-30 mia. kr. i øjeblikket. Så dér ligger vi for så vidt i virkningerne på statsfinansier og betalingsbalance nogenlunde på linje med forligspartierne. Vi sætter altså bare tingene sammen på en anden måde, og derfor kan vi få en meget større effekt imod arbejdsløsheden.

På uddannelsesområdet er vores ambitionsniveau højere, fordi vi forudser, at det er helt afgørende for at sikre kvaliteten i fremtidens arbejdskraft, at vi starter en storstilet uddannelsesindsats. Det gælder efteruddannelse af faglærte arbejdere, hvor vi gør for lidt i Danmark. Vi har løbende et par procent af arbejdsstyrken under efteruddannelse. I Sverige har de det dobbelte under løbende efteruddannelse, og det går ikke, at vi kommer bagud i den konkurrence.

Tilsvarende er der et kolossalt behov for efteruddannelse af ufaglærte, og derfor ønsker vi afsat et beløb på godt og vel 1 mia. kr. til etablering af en voksenerhvervsuddannelse, så vi virkelig kan få taget fat på at uddanne kompetente faglærte arbejdere.

For kommunernes vedkommende er det vores opfattelse, at de har flere muligheder for at gøre en indsats mod arbejdsløsheden end det, der er lagt op til fra forligspartiernes side. Vi anerkender lånemulighederne til renovering af kloakker; vi ønsker de samme lånemuligheder på flere andre områder, f.eks. bygning af daginstitutioner, hvor man har brug for dét, og andre anlægsopgaver i kommunerne. Vi kan simpelt hen ikke se nogen grund til at bevare de lånebegrænsninger, som gælder i øjeblikket.

Når vi er i en situation med mange arbejdsløse, må det være oplagt at fremrykke offentlige opgaver, og det mindste, vi så kunne gøre, var da at give kommunerne mulighed for at belåne anlægsarbejder på samme måde, som private kan gøre det. Der er jo ingen privatperso-